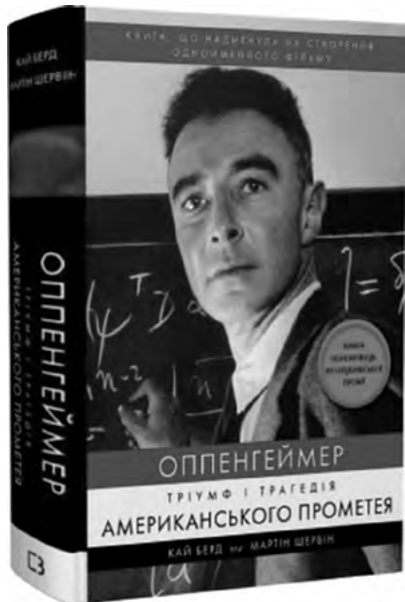

Конвеєр сміху не зупиняється

Держпідприємство «Мультимедійна платформа іномовлення України» (телеканали «Дом» і «UATV»), підпорядковане Міністерству культури та інформаційної політики, в липні уклало три угоди про створення серіалів на суму більше 30 млн грн. За 10 млн грн фірма «Рікі-Тікі-Таві» має створити серіал на чотири серії у жанрі «новорічної комедії» «Санаторій "Незабудка"». Фірма «Ай К'ю» за 4 млн грн зробить серіал у жанрі «різдвяної комедії» під робочою назвою «Позивний "Санта"». Він включатиме дві серії по 46 хвилин. Також держпідприємство закупило виробництво серіалу «Історія сестер», що обійдеться бюджету у 16,8 млн грн. Підряд отримало ТОВ «Енерджіфільм». (Ольга Прокопишина. Мільйони на сценарії, піар, клумби і стадіони. Найбезглуздіші держзакупівлі під час війни. <https://biz.censor.net/r3431944>)

Про фатальну самовпевненість вченого

В наші дні, коли настільки драматичним чином похитнулася віра у здатність ядерної зброї запобігти масштабному воєнному катаклізму самою можливістю її застосування – і віра в те, що до застосування не дійде за жодних обставин, – кінорежисер Крістофер Нолан у фільмі «Оппенгеймер» пропонує розібратися в мотивах і переконаннях тих, хто колись використав свій науковий геній для створення най-

досконалішої зброї знищення в історії цивілізації. Творчі звершення та душевні метання Роберта Оппенгеймера (Кіліан Мерфі) розкриваються під час роботи вченого над Мангеттенським проектом, у взаємодії з найвизначнішими представниками наукового, військового та політичного істеблішменту.

Основою фільму стала книга Кая Берда і Мартіна Дж. Шервіна, яка отримала Пулітцерівську премію, «Оппенгеймер. Триумф і трагедія Американського Прометея». У пустелі Нью-Мехіко 16 липня 1945 р. таємно підірвали першу атомну бомбу. Вражений руйнівною силою свого творіння, Дж. Роберт Оппенгеймер відтоді затався боротися проти розробки водневої бомби та не допустити ядерної війни. Утім подальші випробування зброї масового ураження на містах Хіросіма й Нагасакі звели нанівець усі його старання. Оппенгеймера підозрювали в тому, що він комуніст і шпигун СРСР. Він зазнав утисків і переслідувань з боку ФБР і мусив полишити будь-яку громадську діяльність. Його приватне життя так само зазнало втручання: його телефон прослуховували, дружину Роберта виставляли п'яничкою, а йому приписували низку позашлюбних стосунків і з жінками, і з чоловіками. Лише 1963 року президент Джон Кеннеді реабілітує його, і завдяки цьому постать Оппенгеймера набула іншого значення для усього світу. Книга «Оппенгеймер. Триумф і трагедія Американського Прометея» є результатом 30-ти років інтерв'ю з родиною, друзями й колегами Оппенгеймера, пошуків у файлах ФБР, результатом аналізу записів промов і допитів, знахідок приватних документів. Скрупульозна біографія, у якій означено засадничі для наукового світу й історії загалом віхи життя найвідомішого вченого свого покоління, однієї зі знакових постатей ХХ ст., для якої триумф і трагедія міцно переплелися гордієвим вузлом¹. У назві книги бачиться алюзія на класичний роман про фатальну самовпевненість вченого, перекonanого у своїй здатності ошасливити людство винаходом, який він не в змозі контролювати, – «Франкенштейн, або Сучасний Прометей» Мері Шеллі.

¹ <https://hushformat.ua/products/oppengejmer.-triumf-i-tragediya-amerykansko-go-prometeya-941072>

Дні іспанського кіно

З 6 по 10 липня в кінотеатрі «Жовтень» у восьмий раз відбулася «Лінія іспанського кіно». Серед фільмів – одна з найбільш титулованих іспанських стрічок останнього часу, «Найкращий бос» Фернандо Леона де Араноа, присвячена проявам у сучасному суспільстві феодальної архаїки. Фільм розповідає про власника великої компанії (одна з найкращих ролей Хав'єра Бардема), який позиціонує себе як патріарх великої сім'ї, що піклується про співробітників, як про своїх дітей. При цьому звільнення службовців він сприймає як сумну необхідність, можливість спокусити чергову юну практикантку – як природний привілей сеньйора. Водночас герой досить розсудливий і усвідомлює, що таке ставлення до справи сформує негативну громадську думку. Та наслідки такого способу дій починають виходити з-під контролю (фільм вийшов в український прокат). У програмі також гучний дебют Алауди Руїс де Азуа «Колискова» про важкий процес ревізії традиційних уявлень про взаємини дітей та батьків у сучасному світі; вже відома нашим глядачам трагікомедія «Чемпіони» Хав'єра Фессера про досвідченого баскетбольного тренера, якому доводиться взятися за підготовку команди, що складається з людей із ментальними відхиленнями; документальна стрічка «Стіни говорять» одного з провідних режисерів іспанського кіно Карлоса Саури, який помер у лютому цього року, присвячена історії монументального живопису (у тому числі творчості великих мексиканських художників Давида Сікейроса та Дієго Рівери).

Другий фільм циклу «Культура vs війна»

Друга документальна стрічка із серії про культурних діячів, що стали на захист країни, присвячена видатному кіноопе-

ратору Сергію Михальчуку (режисер – Кадім Тарасов). Після 24 лютого Михальчук приєднався до Збройних сил України, але не розлучається з камерою, паралельно документуючи нашу боротьбу, бо, як він каже, «крім автомата, у нас є ще камера. І ми можемо зробити так, що цю історію, цю війну запам'ятають». До його доробку входить близько 40 кінокартин, він – володар «Срібного ведмедя» Берлінського кінофестивалю. Сергій Михальчук працював над такими картинами, як «Мамай», «Ілюзія страху», «Параджанов», «Поводир», «Дике поле», «Екс», «Довбуш». Його фото евакуації з Ірпеня, знищеного найбільшого на планеті літака «Мрія», зруйнованих ракетами будинків, вбитих цивільних людей облетіли світ, як свідчення про звірячу жорстокість країни-агресорки та її армії.

Після 20 років перерви

Держпідприємство України студія телевізійних фільмів знімає документальну стрічку про становлення українського прозаїка Григора Тютюнника через вплив його старшого брата Григорія. Це стало першим виробництвом компанії після майже 20 років перерви. Автор сценарію і режисер – Наталя Даниленко.

Фільм «Батько» в прокаті

Популярний актор серіалів Олександр Кобзар, який працює в Національному театрі ім. Лесі Українки, поставив кримінальну драму «Батько», яка вийшла в прокат у липні. Це його режисерський і продюсерський дебют. Фільм створено без державного фінансування. Олександр Кобзар зіграв у фільмі головну роль.

Лауреати конкурсу імені Івана Франка

XVIII Всеукраїнський конкурс молодих акторів ім. Івана Франка, який через повномасштабну війну знову відбувся онлайн, оголосив переможців. Темою конкурсу була любовна лірика. У категорії «Юніори» і премію отримала Наталя Телли (Київський університет культури), II премію – Валерія Миргородська (КНУТК ім. І. Карпенка-Карого). У категорії «Професіонали» і премію здобула Марія Стопник (акторка Івано-Франківського драматичного театру), II премію – Мак-

сим Самчик (актор Київського театру на лівому березі Дніпра). Спеціальною премією від члена журі Віталія Ажнова «за неординарність» відзначений Ярослав Семьонов (студент Харківського університету мистецтв ім. І. П. Котляревського). А переможницею глядацького голосування стала студентка Київського університету культури Тетяна Ворошиловська.

«Подільська лялька-2023»

На Вінниччині 25 по 31 травня проходив XIII Міжнародний фестиваль театрів ляльок «Подільська лялька-2023». Головним меседжем фестивалю було гасло «Через серця дітей до сердець народів – заради миру в Україні». Участь у ньому брало 15 театральних колективів з Грузії, Ізраїлю, Литви, Туреччини та України, які представили конкурсні вистави в онлайн-форматі. Гран-прі здобула вистава «Вечори на хуторі, або Билиці про вічне...» Закарпатського театру ляльок «Бавка». Ця ж вистава отримала нагороду в номінаціях «Найкраща режисура» (Наталія Орешнікова) та «Найкраща сценографія» (Інесса Кульчицька). Перше місце посіла вистава «Дванадцять братів, що летять чорними воронами» Паневежиського лялькового театру (Литва).

Підрозділ аеророзвідки Ярослава Пілунського

Ярослав Пілунський – відомий український кінооператор, нині – командир підрозділу аеророзвідки з позивним «Піл». З першими променями сонця дрони ЗСУ злітають над позиціями та летять на розвідку, вишукуючи слабкі місця ворога. «Я навчався на оператора повнометражного кіно, великої документалістики, розкриття образів, слідування за героєм», – розповідає Пілунський. На війні кадри здобуваються важкою працею та кров'ю – бліндажі та окопи підрозділу регулярно обстрілюються. «Кінематограф – набагато цікавіше. Жодного дня не повторюється. Але треба робити. Треба робити цю, майже шахтарську, справу. Просто рубати це каміння. Запаковувати його в землю, у чорнозем». Підрозділ аеророзвідки Пілунського веде «війну дронів» на Бахмутському напрямку і оголосив збір коштів на необхідну техніку.

Андрій Котляр звернувся у твітер: Шаповна громадо, ми продовжуємо закри-

вати потреби аеророзвідки ЗТГ АДАМ, у якій служать наші дорогі друзі Іван Банніков та Ярослав Пілунський. Збираємо на дрон з тепловізором, Mavic3T. За посиланням всі реквізити <https://bit.ly/44qZPmm> Вже є старт у 26 000. Наша ціль 207 000.

Візуальна симфонія Марини Вроди

Приз за найкращу кінорежисуру на МКФ у Локарно здобула Марина Врода фільмом «Степне». Марина не вперше опинилася в центрі уваги тих, хто цікавиться українським кіно і його успіхами на міжнародній арені – в 2011 році вона здобула «Золоту пальмову гілку» в конкурсі короткого метра ігровою стрічкою «Крос». У своїй промові Марина Врода згадала кінематографістів, які воюють на фронті, та членів команди, загиблих під час повномасштабного вторгнення. Наприкінці вона перегукнулася «Слава Україні! Героям слава!» з іншим переможцем фестивалю, румунським режисером Раду Жуде. Він отримав спеціальний приз журі та у своїй промові звернувся до швейцарської аудиторії із закликом не дати нейтральності опинитися на боці російської агресії. На сайті МФ у Локарно стрічку української кінорежисерки відзначають як «кінематографічний шедевр, що стимулює розум»: «Захоплюючий фільм «Степне», який буде представлено на кінофестивалі в Локарно 2023, безсумнівно, є кінематографічним шедевром, який залишає незгладимий відбиток у душі глядача. Занурюючись у душу українського села, Марина Врода портретує приголомшливий фільм із глибоким змістом, незважаючи на мінімалістичний сюжет. Візуальна симфонія, яка розгортається в цій кінематографічній оповіді, захоплює на всіх рівнях; це і приємно для очей, і стимулює розум».